

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 17 Ekim 2025

Sayı : 14474

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

35421

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca T.C. Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 16.10.2025

Süreyya Öneş Derici
CHP Muğla Milletvekili

Muğla, Türkiye'nin hem tarımsal üretim hem de turizm açısından en stratejik illerinden biridir. Zeytinciliğin Milas'ta, arıcılığın Yatağan ve Köyceğiz'de, süt üretiminin Seydikemer ve Menteşe'de, sebze-meyve yetiştiriciliğinin Bodrum, Fethiye ve Ortaca'da yoğunlaştığı bu topraklarda kadın emeği, üretimin görünmeyen ama en temel omurgasını oluşturmaktadır. Kadınlar, sabahın ilk ışıklarıyla zeytinliklerde, seralarda, tarlalarda, ahırlarda çalışmakta hem aile ekonomisine hem de yerel ekonomiye doğrudan katkı sunmaktadır.

Ancak bu katkı çoğu zaman "aile yardımı" kapsamında değerlendirilmekte, kadın üreticiler sosyal güvence, gelir güvencesi ve örgütlenme hakkı bakımından ciddi eşitsizliklerle karşılaşmaktadır. TÜİK ve yerel kadın kooperatiflerinin verilerine göre Muğla'da tarımsal üretimde yer alan kadınların önemli bir kısmı kayıt dışı çalışmakta, sosyal güvenlik sistemine dahil olamamakta ve tarımsal desteklerden eşit biçimde yararlanamamaktadır.

Özellikle Milas, Ula ve Datça gibi ilçelerde artan girdi maliyetleri, üretim alanlarının turizm yatırımları lehine daralması, su kaynaklarının azalması ve iklim krizine bağlı verim düşüşleri kadın üreticileri daha da kırılgan hale getirmiştir.

Kadınların geçim sıkıntısının hem cinsiyet hem yerleşim yeri bakımından farklılaşmasının nedenlerinin anlaşılması ve çözüm yollarının geliştirilmesi hem toplumsal cinsiyet eşitliği hem de sürdürülebilir kırsal kalkınma açısından büyük önem taşımaktadır.

1. Muğla genelinde 2024 ve 2025 yıllarında Bakanlığınızın desteklediği tarımsal projelerde kadın üreticilerin oranı nedir? Bu desteklerin ilçe bazlı dağılımına dair bir veri mevcut mudur?

3. Kadın üreticilerin artan girdi maliyetleri (gübre, mazot, yem, sulama) karşısında üretime devam edebilmesi için Bakanlığınızın planladığı bir yerel destek veya sübvansiyon uygulaması var mıdır?
4. Muğla'da tarımsal üretim alanlarının turizm yatırımları veya imar planı değişiklikleri nedeniyle daralmasının kadın üreticiler üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca hazırlanmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?
5. Muğla'da kadınların tarımsal kooperatiflere üyelik oranı nedir? Bu oranı artırmak ve kadınların pazara erişimini kolaylaştırmak için Bakanlığınızca yürütülen bir proje veya işbirliği mevcut mudur?
6. Kadın çiftçilerin sosyal güvenlik sistemine dahil edilmesini teşvik edecek, sigorta prim desteği veya benzeri bir düzenleme planınız bulunmakta mıdır?